

være frivilligt for sigtede, om denne ønsker at deltage ved anvendelse af telekommunikation.

2.2.3.3. Særlige bemærkninger til § 748, stk. 10

Af lovforslagets særlige bemærkninger til nr. 130 (§ 748, stk. 8-10) fremgår bl.a., at det i *stk. 10* blev foreslået, at retten kan tillade, at anklageren deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det er forsvarligt, sigtede ikke deltager i retsmødet, og der i øvrigt foreligger særlige grunde. Alle tre betingelser skulle være opfyldt.

Det fremgår af lovforslaget, at en sigtet, der selv er til stede i retten, altid burde have mulighed for at møde alene sin dommer, men også sin anklager ansigt til ansigt. Forslaget var derfor begrænset til retsmøder, hvor sigtede ikke deltager. Årsagen til sigtedes manglende deltagelse var uden betydning.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at der ikke var det store behov for at give anklageren mulighed for at deltage i et retsmøde ved anvendelse af en videoforbindelse. Med den foreslåede politi- og retskredsstruktur ville der ganske vist i nogle politikredse kunne blive tale om, at anklagere jævnligt ville skulle møde ved retten i en anden by. I modsætning til forsvareren, der som udgangspunkt er én bestemt person, kunne anklagemyndigheden imidlertid repræsenteres af flere forskellige personer.

På den baggrund foreslog Justitsministeriet, at anklagerens mulighed for at deltage i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation skulle være mere begrænset end forsvarerens. Der blev derfor foreslået den yderligere betingelse, at der i øvrigt foreligger særlige grunde, som tilsiger, at anklageren deltager i retsmødet ved anvendelse af telekommunikation.

Som eksempler på særlige grunde, der – når de øvrige betingelser er opfyldt – ville kunne begrunde, at anklageren deltager i et retsmøde ved anvendelse af telekommunikation, blev i lovforslaget nævnt, at anklageren har lang rejseafstand og transporttid til retten, at anklageren har måttet træde til med kort varsel, eller at retsmødet forventes at være meget kortvarigt.

2.2.3.4. Bemærkninger om ikrafttræden af reglerne om telekommunikation med billede

Som nævnt træder reglerne om telekommunikation med billede i retssager i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse. Om dette

spørgsmål er det i lovforslaget anført, at anvendelsen af disse regler forudsatte, at domstolene råder over det nødvendige kommunikationsudstyr, og en eventuel anskaffelse heraf burde bl.a. afvente, at byretternes personale var blevet samlet på de nye hovedtingssteder. Fastsættelsen af tidspunktet for ikrafttrædelse af reglerne om videokommunikation mv. ville i givet fald ske bl.a. under hensyn til den bygningsmæssige opfølgning af ændringen af retskredsstrukturen, de tekniske muligheder og økonomiske konsekvenser samt de praktiske erfaringer fra forsøget med anvendelse af videokommunikation i retsmøder om forlængelse af varetægtsfængsling.

Der henvises til pkt. 6.2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3. Fremmed ret

Kapitel 12, afsnit 3, i betænkning nr. 1401/2001 indeholder en beskrivelse af gældende ret vedrørende videomøder mv. i Norge og Sverige. Siden betænkningens udarbejdelse er der i begge lande sket en udvikling på området, som beskrives nærmere i dette afsnit.

3.1. Norge

3.1.1. Hjemmelsgrundlag for forsøgsordningen med »fjernmøter« og »fjernavhør«

Twistemålsudvalget afgav i 2001 betænkningen Rett på sak (NOU 2001:32) med forslag til en ny tvistelov. Twistemålsudvalget anbefalede, at der i den nye tvistelov blev fastsat visse bestemmelser om »fjernmøter« og »fjernavhør« i civile sager, ligesom det blev anbefalet at iværksætte en forsøgsordning om brug af »fjernmøter« i retssager. I forlængelse heraf anbefalede Domstoladministrasjonen, at der blev givet hjemmel til at gennemføre en forsøgsordning med brug af videokonferenceudstyr i retssager, herunder straffesager.

Ved lov nr. 130 af 21. december 2005 blev der i domstollovens § 143 indsat en bestemmelse, hvorefter kongen blev bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om etablering af en forsøgsordning ved enkelte tingretter og lagmannsretter om brug af telekommunikation (»fjernmøteteknologi«) på nogle nærmere opregne områder.

Forsøgsordningen blev etableret ved forskrift nr. 1611 af 21. december 2005 og omfatter 6 domstole. Som led i forsøgsordningen er der